

Υλη στην οποία αναφέρεται το παρόν κριτήριο:

Εφ' όλης της ύλης

5^ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (*)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ - ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

A. ΚΕΙΜΕΝΑ

Να μεταφραστούν τα αποσπάσματα Β' και Γ':

Απόσπασμα Α'

Cum Octavianus post victoriam Actiacam Romam rediret, homo quidam ei occurrit corvum tenens; eum instituerat haec dicere: "Ave, Caesar, victor imperator". Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus **sestertium** eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem. Diu operam frustra impendebat; quotiescumque avis non respondebat, sutor dicere solebat "Oleum et operam perdidit". Tandem corvus salutationem didicit et sutor, cupidus pecuniae, eum Caesari attulit. Audita **salutatione** Caesar dixit: "Domi satis salutationum talium audio".

Απόσπασμα Β'

Ea cerva quodam die fugit et perisse credita est. Cum aliquis Sertorio nuntiavisset cervam inventam esse, Sertorius eum iussit tacere; praeterea praecepit ut eam postero die repente in eum locum emitteret, in quo ipse cum amicis futurus esset. Postridie eius diei Sertorius, admissis amicis in cubiculum suum, dixit **eis** visum in somno sibi esse cervam, quae perisset, ad se reverti. Cum cerva, emissa a servo, in cubiculum Sertorii introrupisset, admiratio magna orta est.

Απόσπασμα Γ'

Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poposcit eoque velut forte elapso se vulneravit. Clamore deinde **ancillarum** in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium. Cui secreto Porcia «non est hoc» inquit «temerarium factum meum, sed certissimum indicium amoris mei erga te tale consilium molientem: experiri enim volui, quam aequo

animo me ferro essem interemptura, si **tibi** consilium non ex sententia cessisset»).

Μονάδες 20

B. ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

B1. Να αντιστοιχίσετε τους λογοτέχνες της στήλης Α' με τα έργα τους στη στήλη Β' .

ΣΤΗΛΗ Α'	ΣΤΗΛΗ Β'
1. Σαλλούστιος Κρίσπος	Α. Για την αρχιτεκτονική
2. Βιργίλιος	Β. Για τη φύση των πραγμάτων
3. Βάρρων	Γ. Ab urbe condita
4. Βιτρούβιος	Δ. Μενίππειες σάτιρες
5. Κικέρωνας	Ε. Απομνημονεύματα
6. Οράτιος	ΣΤ. Η συνομωσία του Κατίλινα
7. Λουκρήτιος	Ζ. Καλλυντικά του προσώπου
8. Οβίδιος	Η. Φιλιππικοί λόγοι
9. Γάιος Ιούλιος Καίσαρας	Θ. Γεωργικά
10. Τίτος Λίβιος	Ι. Ωδές

Μονάδες 10

B2. Να βρείτε με ποια λέξη των κειμένων έχουν ετυμολογική συγγένεια οι παρακάτω λέξεις της νέας ελληνικής: **κύβος, φορείο, κλήση, ελαιόλαδο, ουλή, κριτική, πείραμα, κοστούμι, μεγαλειώδης, κέρατο.**

Μονάδες 10

Γ1 α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω συνεκφορές:

id exemplum: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

suotorem quendam: γενική πληθυντικού

parem salutationem: κλητική ενικού

postero die: γενική πληθυντικού με το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό

admiratio magna: αφαιρετική ενικού με το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό

virī sui: αφαιρετική πληθυντικού

cultellum tonsorium: ίδια πτώση στον άλλο αριθμό

unguium resecandorum: αφαιρετική ενικού

certissimum indicium: αιτιατική πληθυντικού με το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό

tale consilium: ονομαστική πληθυντικού

aequo animo: δοτική πληθυντικού με το επίθετο στο συγκριτικό βαθμό

Μονάδες 11

Γ1 β. diu, temerarium: Να γίνει παραθετική αντικατάσταση.

Μονάδες 4

Γ2 α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται (για τους περιφραστικούς τύπους να λάβετε υπόψη το υποκείμενο):

emere: β' πληθυντικό οριστικής παρακειμένου + αφαιρετική σουπίνο

perdidi: α' ενικό υποτακτικής ενεστώτα παθητικής φωνής + απαρέμφατο ενεστώτα παθητικής φωνής

attulit: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα παθητικής φωνής + γ' πληθυντικό υποτακτικής παρακειμένου παθητικής φωνής

fugit: β' ενικό οριστικής ενεστώτα παθητικής φωνής + β' ενικό οριστικής μέλλοντα παθητικής φωνής

perisset: ονομαστική πληθυντικού μετοχής ενεστώτα στο ουδέτερο γένος + γενική γερουνδίου

interficiendo: β' ενικό προστακτικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής + β' πληθυντικό υποτακτικής παρατατικού παθητικής φωνής

cognovisset: γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής + α' ενικό οριστικής συντελεσμένου μέλλοντα παθητικής φωνής

poposcit: γ' πληθυντικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής + απαρέμφατο μέλλοντα παθητικής φωνής

molientem: β' ενικό υποτακτικής ενεστώτα + γ' πληθυντικό υποτακτικής μέλλοντα

interemptura essem: α' πληθυντικό οριστικής μέλλοντα ενεργητικής φωνής + γ' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού Παθητικής Περιφραστικής Συζυγίας

Μονάδες 10

Γ2 β. orta est: Να γραφούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων και το γερουνδιακό στην ονομαστική ενικού (όπου χρειάζεται, να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο).

Μονάδες 5

Δ1. Να αναγνωριστούν συντακτικά οι τονισμένοι όροι του κειμένου:
sestertium, salutatione, eis, ancillarum, tibi.

Μονάδες 5

Δ2. Clamore deinde ancillarum in cubiculum vocatus Brutus ad eam obiurgandam venit, quod tonsoris praeripuisset officium.: να βρεθεί και αναγνωριστεί πλήρως η δευτερεύουσα πρόταση.

Μονάδες 4

Δ3. - admissis amicis: να αναλυθεί η μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με τον **ιστορικό-διηγηματικό cum**

- **elapso:** να αναλυθεί η μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση

- **molientem:** να αναλυθεί η μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση

Μονάδες 8

Δ4. unguium resecandorum causa: να γίνει μετατροπή της παθητικής σύνταξης σε ενεργητική (αντίστροφη γερονδιακή έλξη)

Μονάδες 2

Δ5. ad eam obiurgandam: να δηλωθεί ο σκοπός με τελική πρόταση και εμπρόθετα με το *gratia*.

Μονάδες 5

Δ6. Porcia, Bruti uxor, cum viri sui consilium de interficiendo Caesare cognovisset, cultellum tonsorium quasi unguium resecandorum causa poroscit: να συμπυκνωθεί η δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχή.

Μονάδες 2

Δ7. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem.: να μετατραπεί πλάγιος λόγος σε ευθύ λόγο.

Μονάδες 2

Δ8. "Oleum et operam perdidit".: Να μεταφερθεί στον πλάγιο λόγο με εξάρτηση: *Sutor dixit...*

Μονάδες 2

Bona fortuna!!!

(*) Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Λατινικών του Φροντιστηρίου **αξία** και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία.

Η χρήση τους εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από το Νόμο κυρώσεις.